Mottagare
Barn- och utbildningsnämnden

Utredning om anpassning av skolplatser och organisation för Västerhejde skola

Förlag till beslut
Informationen om projektets genomförande och fortsatta planering tas emot

---

Sammanfattning
Projekt Västerhejde skola fortlöper enligt projektdirektivet. Projektorganisationen är etablerad, kommunikationsplanen är antagen och personal och vårdnadshavare har informerats. Inför läsåret 2027/28 ryms inte den gemensamma årskurs 4 med elever från Eskelhem skola och Västerhejde skola i skolans klassrum. Frågan hanteras som ett första delbeslut i ärende BUN 2026/2186, där förvaltningen utan inbördes prioritering lägger fram två alternativ: tillfällig årskurs 4 i Eskelhem skola eller årskurs 4 vid Västerhejde skola enligt nuvarande skollinje. I båda alternativen redovisar förvaltningen senast i juni 2027 konsekvensanalyser och förslag om skollinje för elever från Eskelhem skola och om ändrat skolskjutsområde för Västerhejde skola. Skrivelsen utgör projektets rapportering i december 2026.

Ärendebeskrivning
Den planerade om- och tillbyggnaden av Västerhejde skola kan inte genomföras eftersom Försvarsmakten har motsatt sig byggnationen och regeringen har fattat beslut i ärendet (LI2025/01905, se även BUN 2023/3638). Den tillfälliga paviljongens bygglov löper ut den 6 november 2030, och när paviljongen avvecklas minskar skolans kapacitet. Målbilden för projektet är en enparallellig skola med årskurs 1–7 (motsvarande nuvarande F–6) och cirka 160 elever till läsårsstarten 2030/31. Från och med läsåret 2028/29 blir grundskolan tioårig, och årskurser därefter anges enligt den nya indelningen.

Sedan nämndens föregående informationstillfälle har projektgruppen och styrgruppen fortsatt arbetet enligt fastställd projektorganisation. Kommunikationsplanen har antagits och information har lämnats till personal och vårdnadshavare. En projektsida har tagits fram på intranätet och information för extern publicering förbereds.

Projektgruppen har arbetat vidare med elevflöden, kapaciteten vid Västerhejde skola, Södervärnsskolans mottagningskapacitet samt konsekvenser för organisation och bemanning. Arbetet har prioriterat kapacitetsfrågan inför

läsåret 2027/28, och barnkonsekvensanalys och risk- och konsekvensanalys har därför ännu inte genomförts. De redovisas senast i juni 2027. Fortsatt rapportering till BUNAU och nämnd sker i februari, juni, oktober och december 2027, med avslutande rapportering i februari 2028.

Kapacitetsbristen inför läsåret 2027/28 hanteras i ärende BUN 2026/2186, som bereds till BUNAU i november och BUN i december. När eleverna i årskurs 3 från Eskelhem skola och Västerhejde skola sammanförs blir årskurs 4 totalt 51 elever (17 respektive 34), vilket skolans tillgängliga klassrum inte rymmer. Förvaltningen lägger fram två genomförbara alternativ och förordar inte något av dem. Alternativ Eskelhem innebär att eleverna tillfälligt går kvar i Eskelhem skola läsåret 2027/28. Det ger lokaler nära hemmet men kräver att en behörig lärare rekryteras, innebär ett skolbyte inför läsåret 2028/29 och gör att kapacitetsfrågan återkommer i årskurs 6 (motsvarande nuvarande årskurs 5) om skollinjen behålls. Alternativ Västerhejde innebär att eleverna går vid Västerhejde skola enligt nuvarande skollinje till och med årskurs 7. Det ger en sammanhållen skolgång och ett tidigt besked, men lokaler som inte är dimensionerade för elevgrupperna till och med läsåret 2029/30. I båda alternativen redovisar förvaltningen senast i juni 2027 konsekvensanalyser, inklusive kostnader för skolskjuts, och förslag om skollinje för elever från Eskelhem skola och om ändrat skolskjutsområde för Västerhejde skola från och med läsåret 2028/29.

Av fem bedömda handlingsalternativ har placering av elevgrupper i Visby och en permanent F–6-skola i Eskelhem avförts. En ändrad skollinje till Klinteskolan prövas i förslaget om skollinje i juni 2027. Projektet prövar också att från och med läsåret 2030/31 flytta årskurs 7, eventuellt även årskurs 6, till Södervärnsskolan. Det belyses i den samlade analysen i februari 2028. Skolbyten till Västerhejde skola prövas mot skolans minskande kapacitet, och den väntade minskningen av elevantalet på Gotland vägs in i förslaget om skollinje.

Vid informationsmötet med vårdnadshavare i Eskelhem skola den 21 oktober 2026 upplevde vårdnadshavarna det tidigare förslaget om ändrad skollinje som hastigt påkommet och inte genomförbart, och de efterfrågade att andra lösningar utreds. De lyfte bland annat restider, fritidshem och att familjernas vardag är inriktad mot Visby. Synpunkterna, bland annat en skrivelse från Föräldraföreningen vid Eskelhem skola, redovisas i ärende BUN 2026/2186 och vägs in i nämndens ställningstagande, i barnkonsekvensanalysen och i förslaget om skollinje.

Projektet utgår från skollagens krav på likvärdig utbildning och på att barnets bästa ska vara utgångspunkt i all utbildning och annan verksamhet. Kraven ska beaktas i analyserna av elevflöden, lokalkapacitet, organisation och mottagande skolors förutsättningar. Barnkonsekvensanalysen som ska redovisas senast i juni 2027 är projektets underlag för att pröva barnets bästa inför beslut om skollinje och skolskjutsområde.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att projektet fortlöper enligt projektdirektivet och att projektorganisationen ger förutsättningar för en strukturerad fortsatt beredning. För att säkerställa ett tillräckligt beslutsunderlag behöver det fortsatta arbetet särskilt kvalitetssäkra analyserna av elevflöden, lokalkapacitet, bemanning och mottagande skolors förutsättningar. Det är rimligt att kapacitetsfrågan för läsåret 2027/28 hanteras i ett separat ärende, eftersom den behöver avgöras före skolvalsperioden och planeringen inför höstterminen 2027. Delbeslutet ger tid att genomföra konsekvensanalyserna och beakta vårdnadshavarnas synpunkter innan nämnden tar ställning till skollinje och skolskjutsområde. Vid alternativ Västerhejde omfattas eleverna som börjar årskurs 4 hösten 2027 inte av en senare ändrad skollinje, eftersom ett sådant beslut inte gäller retroaktivt.

Nämnden behöver i kommande beslut beakta att konsekvensanalyserna ännu inte har genomförts. Analyserna ska belysa konsekvenserna för barn och elever, landsbygden samt berörda skolors organisation, bemanning och arbetsmiljö, liksom konsekvenserna av ett ändrat skolskjutsområde för barn och familjer i Västerhejde skolas närområde. Alternativ Eskelhem kan medföra ökade lönekostnader på cirka 600 000 kronor per år för en heltidstjänst. Alternativ Västerhejde innebär risk för försämrad arbetsmiljö för elever och personal till och med läsåret 2029/30, och rektor genomför en riskbedömning i samverkan med skyddsombud. Kostnaderna för skolskjuts redovisas senast i juni 2027. Projektet genomförs inom förvaltningens befintliga budget, och eventuella investeringsbehov redovisas i den fortsatta beredningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse utbildnings- och arbetslivsförvaltningen 2026-10-27
Projektdirektiv för projekt Västerhejde skola

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Ester Alavei
Förvaltningsdirektör

Hanna Thunholm
Avdelningschef grundskolan